

БЕОГРАДСКЕ МУЗИЧКЕ СВЕЧАНОСТИ 2005.

УГОДИТЕ УШИМА

На овогодишњем Бемусу највише је било дела 20. века, што (вероватно) одговара сензибилитету уметничког директора, композиторке Иване Стефановић. Али БЕМУС је ишао под геслом "Угодите ушима", а уши највећег дела публике остале су ускраћене за дела тако популарног романтизма, па и класике, која су пред музиком 20. века устукнула.

И ове године Народно позориште се ни опером ни балетом није укључило у наш највећи музички фестивал. Терет музичко-сценског деловања пао је на тзв. алтернативне сцене, и неке од њих понеле су га са лакоћом, на задовољство публике. При том пре свега треба помислити на "Мадленианум", чија је екипа представила и тематски и музички веома сложено ткиво Офенбахове опере "Хофманове приче", у које су извођачи уронили студиозно, зналачки, инвентивно. Ипак, мада сјајно урађена, и даље камерна сцена "Мадленианума" не може да поднесе да на њу стану сви елементи те широко грађене романтичарске опере; тако је хор, коме је у партитури додељена значајна улога да, као у античкој грчкој трагедији, коментарише протекла и најављује будућа збивања, све време (неправедно) био у оркестарској рупи (са посебним озвучењима), јер мала позорница није могла да у маси статиста, пантомимичара, балетских играча и носиоца главних и споредних рола одвоји простор и за хористе.

А Хор Уметничког ансамбла Војске СЦГ "Станислав Бинички", одлично припремљен (заслугом диригента Милована Панчића), на дикцијски прецизном француском језику, уткан у само ткиво дела, био је сјајна подлога и подршка протагонистима. Редитељ Дејан Миладиновић дао је једно сасвим ново, врло изазовно (често и провокативно) "визуелно читање" те партитуре – допадљиво и динамично, прилагођено визури нашег времена, удаљеног готово 150 година од настанка дела, у чему су му помогли и сценограф Миљен Кљаковић-Крека и костимограф Миланка Берберовић (са донекле неуједначеним и претрпленим решењима, посебно у првом чину). Диригент Горјан Коруноски окупио је изврсне музичаре, почевши од солиста, а највећи терет поделили су одлични Миодраг Миша Јовановић (у четворострукој улози) и Џон Уленхоп (у роли Хофмана), док су Хофманове (просневоне) љубави (три у једној жени,

што је, вероватно, вечна чежња свих мушких емоција – лутка, уметница и куртизана) веома доживљено и према захтевима тих сложених деоница оствариле – Дарија Олајош-Чизмић, Софија Пихурица и Робин Фолман.

За разлику од веома одмереног дозирања савременог у романтичарски миље "Хофманових прича", које никада није ишло на уштрб музичког нарушавања дела (иако има малих скраћења), сценско виђење Глукове опере "Орфеј и Еуридика" младе редитељке Бојане Цвејић (као и у ранијим њеним представљањима Моцартове "Бастијен и Бастијена" и Фалјине "Лутке господара Педра") нарушавало је склад највећег мајстора тзв. озбиљне опере 18. века бројним оптерећењима која нису имала ни оправдања, ни смисла: Увертира је небројено пута прекидана и слушана у фрагментима,

публика је "јурила" по опустошеним салама некадашњег Музеја "25. мај" за извођачима (Орфејем на бициклу, хористима у фуриозном трку), тако да се често (упркос јаком озвучењу) више чуло лупкање потпетица него љупка и нежна Глукова животна опера. То неприродно озвучење учинило је да се суптилни и чисти глас изванредног контратенора Стива Вехтера чује све време у форте динамици и да прозачни шарм те партитуре не добије своје адекватно озвучење. Иначе, диригент Премил Петровић је веома савесно и зналачки пришао партитури, уз одличног а дискретног корепетитора Ивана Јовановића и шармантну, али ње ради проширену и импровизовану деоницу Амора Ане Софреновић.

Дуо "Commedia nova" (непотребно) покушао је да унесе сценски немир у једноличне (и једнодимензионалне) псалмодичко-солистичке нумере композиторке из 12. века Хилдегарде из Бингена. Балетска трупа Жоржа Момбоја из Париза представила је савремени афрички плес, а традиционална (и увек узбудљива, јер покреће националне дамаре) и добро припремљена поставка Народног стваралаштва упознала нас је ове године са "Мањинама на Балкану". Атеље 212 укључио се опет само са покушајима да се представи музика за антички балет "Менехми" – где заправо од балета није било ни трага, а снимљени глас Љубивоја Тадића само је одвраћао пажњу од иначе (заслугом наших изврсних инструменталиста, уз руковођење Биљане Радовановић) врло добро осењених древних страница Јосипа Славенског, који је, свакако, заслужио аутентичнију сценску поставку. Биљана Радовановић је са истим глумцем и Јеленом Илић, уз Милоша Петровића и такође изврсну камерну групу, представила и "Причу о војнику" Игора Стравинског, у режији Бориса Миљковића. ■

Гордана КРАЈЧИЋ

*Румен Драїосїинов, Буїарска
Сребрна плагейїа на 13. меїународном
салону анїїираїїне карикаїїуре
"Країїуїевац 2005"*

